

SARS GAMMOGO LE BA TIIŠETŠO YA MOLAO BA SWERE DIGONGWANA TŠA MALAHLA

Tshwane, 12 Oktobore 2023 – Lesolo le le golo la tshepetšo ya dipuruputšo tša mokopanelwa tša pušo tsenelano le tshwaro go rapalala le diprobense tše hlano di dirilwe lehono go sehlopha sa bosenyi sa dingongwana tša go latofatšwa ka go mokola malahla, tšeo di tšeerego karolo e kgolo ya go mpefatša maemo a enetši le go tima ka go šielana ga mohlagase

Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa (SARS) e be e le agente ya go etela morero pele dipuruputšong le ditshwaro tša lehono ka lebaka la gore tshedimošo e hwetšagetšwe mabapi le bosenyi bja motšhelo bjo bo dirilwego ke maloko a digongwana tša go mokola malahla.

Katlego ya ditshepetšo tša lehono e bile ka tirišanommogo e kgethegilego ya pušo tsenelano le kabelano ya tshedimošo ka fase ga taolo ya komiti ya *NATJOINTS Energy Safety & Security Priority* yeo e filwego mošomo wa go kgesa le go golega dimenetša tšeo di bakilego go goga ka kgara le go goga ka kgara ba badudi ka moka ba mo nageng.

Ke ka lebaka la go goga ka kgara mo go bjalo, gantši ka mokgwa wo o sa bongalego, go lebišitšego go Katlego ya dinyakišišo le go kgonthiša gore Afrika Borwa e ka bušetša gape mokgwaphelo wa ntle go tima tima ga mohlagase. Ditshepetšo tše tša tebanyo gape di ka thuša go thibela tahlegelo ya ditseno le fisikase, tšego mo mabakeng a go boletwego ka palo ya go feta R500-million.

Bagononelwa ba go mokola ka malahla le ditheo tša bona tša go nyalelana di tsenyatšhomong gape di tloga di hwetšagala ka: Gauteng; Mpumalanga; KwaZulu-Natal; Free State le Limpopo.

Bagononelwa ba bao ba lebantšwego lehono ba akaretša mošomedi wa morago wa Eskom yo a nolofaditšego bomenetša bja theko ya malahla, gammogo le bathokanoši ba bangwe bao ba amegago ka phetošetšo ya malahla a kreiti ya maemo a godimo.

SARS e kgonne go lemoga kgokaganyo magareng ga bathokanoši le ditheo tša go nyalelana gomme e ile ya tiišetša kgonagalo ya tlolo ya kroso go ya ka tebelelo ya motšhelo malebana le:

- i. Go se ngwadiše Motšhelo wa Letseno, VAT le/goba PAYE.
- ii. Go palelwa ke go romela dipušetšo tša motšhelo.
- iii. Go laodiša letseno la fase ka bofora.
- iv. Go kleima dipušetšo tša VAT tšeo di sa swanelago.
- v. Go dira dithomelo tša go fošagala (Bomenetša)

Netweke ya go hwirihwitša ya dimokodi tša malahla e belalwa go šoma le batho ba mo nageng le batšwa ntle. Ditheraka tša malahla tšeo di bego di labile diteišeneng tša maatla a mohlagase di ile tša fetošwa maeto tša lebišwa go dijarara tša malahla fao fao malahla a dikreiti tša godimo a beilwego sebaka sa kreiti ya fase goba ditšweletšwa tša maemo a fase. Malahla a kreiti ya godimo a romelwa dinageng tša ntle goba a

rekišwa go bareki bao ba nyakago. Kreiti ya fase ya malahla gantši e tswakanywe le dikerepe goba ditlabelo gomme ya romelwa go diteišene tša maatla a mohlagase.

Kreiti ya fase ya malahla e senya kago ya diteišene tša maatla a mohlagase tša Eskom, tšeo e lego morero o mogolo wa go gwahlafatša bokgoni bja tirišo ya maatla a mohlagase a go tšweletša elekrisithi bakeng sa kriti ya ka Afrika Borwa.

Khomišinare wa SARS Edward Kieswetter o retile dietšensi tša batiišetši ba tshepetšo ya molao bakeng sa dinyakišišo tše kgolo tše di tšwetšwagopele.

O boletše gore, “Ke ka lebaka la bojato gore naga e itemogele go tima tima ga mohlagase, go bo hlokafatšago kgwego, go nyatšago merero ya dipeeletšo thii tša naga ya ntle gape di lebišago go tahlegelo ya mešomo - tše ka moka di ama gampe phethagalo ya go koleka ditseno”.

“Dietšensi tša batiišetša molao di swanetše go tšwelapele ka ntwaga katlhanong le bosenyi, , enngwe le enngwe go ya ka tagafara . Karolong ya yona, SARS e tla tšwelapele go hlomara balefela motšhelo bao ba amanego le go se obamele ka maikemišetšo, – ntle le go fiega, go ralela ke kgaugelo,” Mrn. Kieswetter o boletše bjalo.

SARS e tlhohloletšwa ke gore molaetša o a kwagala gape o hlekile go batho ka moka bao ba amanego le bosenyi bja digongwana bja go beakanywa– o tla tsongwa gomme o tla golegwa.

Go hwetša tshedimošo enngwe, ka kgopelo ikgokaganye le go SARSMedia@sars.gov.za.